

Uzaktan Öğretim Ders Uygulama İlkeleri

(23.09.2020_ Versiyon 1.1)

Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim 3 ayrı düzeyde (ön lisans, lisans, lisansüstü), 513 farklı programda, her dönem açılan 9000'den fazla dersle ve bu derslere kayıt olan 62000'den fazla öğrenci ile yürütülmektedir. Üniversitemiz dersleri, mühendislik, sağlık bilimleri, sosyal bilimler, konservatuvar, spor bilimleri, güzel sanatlar, fen bilimleri gibi çok farklı alanlarda açılmakta ve farklı yöntemlerle yürütülmektedir. Homojen olmayan bu büyük eğitim yapısı nedeniyle üniversitemiz uzaktan eğitim süreçlerinde farklı yaklaşım ve araçlardan yararlanılmaktadır.

Bu kılavuzda Hacettepe Üniversitesi bünyesinde uzaktan erişim yöntemiyle yürütülen derslerin sorumlularının uyması gereken uygulama ilkeleri açıklanmaktadır.

1. Uzaktan erişimle yürütülecek ön lisans ve lisans derslerinde Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) olarak Moodle ve/veya Blackboard kullanılacaktır. Ön lisans ve lisans derslerinde dersi veren ders sorumluları, 2019-2020 Bahar döneminde kullandıkları platformu (Moodle/Blackboard) kullanmaya devam edeceklerdir. Dönem başında bu dersler ilgili platformda “Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı” koordinasyonunda açılacak ve derse kayıt olan öğrenciler otomatik olarak bu sisteme aktarılacaktır. Farklı bir platformda dersi yürütmek isteyen ders sorumlusu Moodle ders sayfasında bağlantı (link) veya bir bilgi notu vermelidir.
2. Uzaktan erişimle yürütülecek lisansüstü derslerde Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) olarak Moodle kullanılacaktır. Dönem başında bu dersler ilgili platformda “Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı” koordinasyonunda açılacak ve derse kayıt olan öğrenciler otomatik olarak bu sisteme aktarılacaktır. Lisansüstü derslerde kayıtlı öğrenci sayısı genellikle düşük olduğundan ders sorumlusu Moodle ders sayfasında bağlantı (link) veya bir bilgi notu vererek farklı bir platformda dersi yürütebilir.
3. Tüm bölüm/anabilim dalı program yürütücüleri dönem başında açılacak ön lisans/lisans/lisansüstü ders listelerini ve derslerin yürütüleceği yöntem (uzaktan/yüz yüze) ve Öğrenme Yönetim Sistemini (LMS) **Ek-1**'deki tablo formatında hazırlayacak ve ders kayıtları esnasında bölüm/anabilim dalı program internet sayfalarında duyuracaklardır.
4. Her dönem başında derse kayıt olan öğrencilere dağıtılmak üzere “Ders İzlenesi” hazırlanmalıdır. Ders izlenesi olarak Bologna süreci ders bilgi paketi linki dersin yürütüleceği Öğrenme Yönetim Sisteminde (LMS) belirtilmelidir. Ancak Bologna süreci ders bilgi paketlerinde yazılı olan içerik ve haftalık planın güncel olduğu ve o dönemde izlenecek plan olduğu kontrol edilir. Eğer haftalık işlenecek konularda

ve/veya diğer içerikte farklılık olacaksa öğrenciye güncel versiyonu verilir. Bu amaçla **Ek-2: Form U-01** kullanılabilir, form üzerinde “Bologna güncellemesi gereklidir” sekmesi işaretlenir ve ilk güncelleme döneminde Bologna ders bilgi paketi de güncellenir. (Not: Ders sorumlusu öğrenci ile paylaşmayı gerekli görüyorsa Form U-01’e yeni alanlar ekleyebilir.)

5. Ders sorumluları her hafta başında o hafta ile ilgili bir sayfalık bir “haftalık ders planı” formunu öğrenci ile paylaşacaklardır. (**Ek-3.1.: Form U-02**) Haftalık ders planında o hafta işlenecek konular, o hafta verilen materyal, haftalık ders çalışma akışı ve süresi, ödev, dış kaynaklar, okuma listesi gibi bilgiler yer alacaktır. **Ek-3.2.’**de bu formun doldurulmuş bir örneği yer almaktadır.
6. Ders sorumluları dersi yürütmek için şu yöntemlerden birisini seçebilir:
  - a. Ders saatinde senkron platformları kullanarak (Zoom, Big Blue Button, Blackboard Collaborate ...) dersini yürütebilir, (Not: Collaborate kullanımı belirli birim ve derslerle sınırlandırılmıştır. Düzenlemeler devam etmektedir.)
  - b. Ders saatinde senkron platformları kullanarak (Zoom, Big Blue Button, Blackboard Collaborate...) dersini yürütebilir ve bu dersi kaydederek dersten sonra öğrencinin tekrar izlemesi ve çalışması için Öğrenim Yönetim Sistemine (LMS) yükleyebilir.
  - c. Asenkron platformları kullanarak dersin videosunu dersten önce Öğrenim Yönetim Sistemine (LMS) yükler ve ders saatinde senkron platformlar (Zoom, Big Blue Button, Blackboard Collaborate...) veya whatsapp/tartışma grubu gibi platformlar üzerinde “ters yüz edilmiş öğrenme yöntemi (flipped learning)” ile dersini yürütebilir,

Bu seçeneklerden b ve c’nin etkililiği daha yüksektir. Ancak kısa vadede ders sorumlusunun yükünü arttırmaktadır. Öğretim yönetim sistemine yüklenen videolar sadece derse kayıtlı öğrenciler tarafından izlenebilir. Öğretim yönetim sistemine yüklenen videolar kısa süre (birkaç gün) erişime açık olacak şekilde de ayarlanabilir.

7. Ders sorumluları için derslerinin haftalık yürütülmesinde izleyecekleri örnek şablonlar hazırlanmış ve **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** web adresinde erişime açılmıştır. (**Ek-4.1., Ek-4.2., Ek-4.3., Ek-4.4.**)
8. Ders sorumluları bu örneklerden birisini ya da kendi hazırlayacakları bir ders şablonu belirlemeli ve “Ders İzlenesinde” öğrenci ile paylaşmalıdır. Tüm bölüm/program yürütücüleri derslerde kullanılan şablonları **Ek-5’**deki tabloya kayıt ederek dosyalayacaklardır.
9. Asenkron video çekimleri için HUZEM stüdyolarında destek sağlanabilmektedir. Bu stüdyoların tüm birimler tarafından eşit düzeylerde kullanılması, uygulamalı derslere ağırlık verilmesi ve geniş katımlı derslerde daha yaygın kullanılması doğrultusunda planlamalar yapılmaktadır.
10. Uzaktan öğretimde etkililiği arttırmak ve öğrenci etkileşimini yüksek tutmak için yararlanılabilecek çeşitli yöntemler/araçlar **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** web adresinde listelenmiştir. Ders sorumlusu bu yöntemler/araçlardan kullanacaklarını belirlemeli, gerek duyuyorsa yeni eklemeler yapmalı ve “Ders İzlenesinde” öğrenci ile paylaşmalıdır. Pedagojik olarak ve özellikle de uzaktan öğretimde, tüm dersin senkron ya da asenkron olarak ders sorumlusu tarafından anlatılarak işlenmesinin eğitimin etkinliğini düşürdüğü ve mutlaka öğrenci etkileşiminin sağlanması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda örnek vermek gerekirse haftalık 3x40-50 dakikalık bir derste ortalama 40-50 dakikalık dersin ders

sorumlusu tarafından anlatılması, geri kalan 2x40-50 dakikalık bölümde ise öğretim üyesinin aktif bir şekilde izleyici/yönlendirici olacağı ve ağırlıklı olarak öğrenci katılımıyla geçecek aktivitelerin belirlenmesi gereklidir. 2x40-50 Dakikalık kısımda yer alacak aktiviteler senkron toplantı uygulamaları (Zoom-Blackboard Collaborate) ile yönetilebileceği gibi, ders sorumlusunun bu saatlerde aktif izleyici/yönlendirici olarak bulunacağı platformlar (whatsapp/forum/tartışma grubu gibi) üzerinden de yürütülebilir. Öte yandan ders sorumlusu, dersin niteliği doğrultusunda, derste öğrenci etkileşiminin düşük olacağını bilerek, 3x40-50 dakikalık bir dersin tümünü kendi anlatmayı da seçebilir.

11. Moodle kullanılacak derslerde Zoom konferans sisteminin 40 dakikalık bir sürümü entegre olarak sağlanmaktadır. Pedagogik olarak uzaktan öğretimde 40 dakikanın üstünde aralıksız verilen derslerde öğrenci etkileşimi anlamlı ölçüde azalmaktadır. Süre bitiminden sonra tekrar aynı linke bağlanarak 40 dakikalık yeni seanslar açmak mümkündür. Öte yandan toplantı, tez jürisi, sınav gibi 40 dakikanın üzerinde Zoom bağlantısı gerektiren etkinlikler için her fakülte/yüksek okul/enstitüye süre kısıtsız bir Zoom lisansı da sağlanacaktır. Bu lisansın da yetmeyeceği acil durumlar için Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığında ekstra lisanslar da bulunmaktadır.
12. Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme süreçlerinde yararlanılabilecek çeşitli yöntemler/araçlar **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** web adresinde listelenmiştir. Ders sorumlusu bu yöntemler/araçlardan kullanacaklarını belirlemeli, gerek duyuyorsa yeni eklemeler yapmalı ve “Ders İzlenesinde” öğrenci ile paylaşmalıdır. Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme süreçlerinin standart, sınava dayalı yöntemle yapılmasının sakıncaları tüm öğretim üyelerimiz tarafından dile getirilmektedir. Bu doğrultuda özellikle süreç içerisinde sürekli ve kısa değerlendirmelerin ve açık kaynak erişimli proje-ödevlerin daha etkin yöntemler olduğu genel kabul görmektedir. Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme örnek şablonları **Ek-6’da** verilmiştir. (**Ek-6.1., Ek-6.2., Ek-6.3., Ek-6.4.**)
13. Uzaktan öğretimde etkililiği arttırmak ve olası sorunlara anında müdahale edebilmek amacıyla dönem boyunca üç noktada öğrencilerden geri bildirim alınacaktır. 3. haftada sorulacak birkaç soru ile (**Ek-7**) öğrencinin “ders izlenesi” algısı ölçülecek, 9. haftada sorulacak birkaç soru ile (**Ek-8**) öğrencinin “ders ilerlemesi ve ölçme” algısı ölçülecek, derslerin ardından dönem sonunda sorulacak sorular ile (**Ek-9**) öğrenciden “genel ders değerlendirmesi” istenecektir.
14. Derslerin yanı sıra öğrencilerimize psiko-sosyal destek sağlamak üzere haftalık çevrimiçi söyleşi organizasyonları planlanmaktadır.
15. 2019-2020 bahar döneminde uzaktan verilen derslerin başarı hikayelerinin paylaşıldığı **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** portalı erişime açılmıştır.
16. İçeriği HUZEM tarafından sağlanan yardım videoları ve dosyaları **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** portalında erişime açılmıştır.
17. Bilgi İşlem Dairesi tarafından yönetilecek sorun destek hattı devreye alınmıştır. Sık sorulan sorular gruplanarak **iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr** portalında erişime açılacaktır.

18. Uzaktan öğretimde yoğun bir video paylaşım trafiği yaratılmaktadır. 10 dakikalık bir video, çekim formatı ve sıkıştırma seçenekleri doğrultusunda, 35 MB olabildiği gibi 700 MB'a kadar da çıkabilmektedir. Tüm ders sorumluları paylaştıkları video dosyalarının küçük boyutlu formatlarda hazırlanmasına azami özen göstermelidirler. Dosyaların küçük boyutlu kaydedilmesi ya da büyük dosyanın sıkıştırılması ile ilgili yardım dosyalarını iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr portalında bulabilirsiniz. Ders sorumlularının bu hususa dikkat etmeleri durumunda dosya trafiğinde önemli bir tasarruf sağlanacaktır.
19. Geçtiğimiz dönemde uzaktan öğretime erişimde dönemsel olarak ülkemiz ölçeğinde-üniversitemiz ölçeğinde-öğrencimiz ölçeğinde sıkıntılar yaşanmıştır. Gelecek dönemde daha fazla sayıda dersin uzaktan aktif verileceği gerçeği nedeniyle benzer sıkıntıların dönemsel olarak yaşanabileceği öngörülmektedir. Üniversitemizin bu doğrultuda risk planları hazırlanmıştır. Bu planlar içerisinde sunucu kapasitesinin dinamik olarak arttırılmasından, erişim sorunu yaşayan dezavantajlı öğrencilerimize ders içeriklerinin taşınabilir bellekte ulaştırılmasına kadar çok sayıda çözüm değerlendirilmiştir. Ders sorumluları da dönemsel sıkıntı yaşanan anlarda video yerine ses kaydı almayı, ders notlarını eposta üzerinden öğrenciye göndermeyi ve öğrenci ile whatsapp-skype-eposta-forum gibi daha az kaynak tüketen platformlarda haberleşmeyi içeren dönemsel risk yönetim stratejilerini değerlendirmeli ve b planlarını oluşturmalıdır. Örnek risk planları Ek-10'da verilmiştir.
20. Bir önceki madde kapsamında uzaktan erişim sorunu yaşayan dezavantajlı öğrencilerin bölüm/anabilim dalı program sorumluları tarafından belirlenerek rektörlüğe bildirilmesi gerekmektedir.

Ek-1: Açılacak ders listeleri ve derslerin yürütüleceği yöntem

Program Adı:			
Dönem:			
Ders Türü (Z/S)	Dersin Kodu/Adı	Yöntem (Yüz yüze, Uzaktan, Karma, Hibrit)	Platform (Blackboard / Moodle...)

Ek-2: Form U-01, Ders İzlenesi

Dersin Kodu/Adı	 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	
Kodu		
Yerel Kredi		
Dersin sorumlusu		
Ders günü/saati/sınıfı		
Dersin amacı		
Haftalar	Konular	
1. Hafta		
2. Hafta		
3. Hafta		
4. Hafta		
5. Hafta		
6. Hafta		
7. Hafta		
8. Hafta		
9. Hafta		
10. Hafta		
11. Hafta		
12. Hafta		
13. Hafta		
14. Hafta		
Değerlendirme	Ağırlık %	Adet
Ara sınav		
Genel sınav		
Kısa sınav (quiz)		
Sunum		
Proje		
Laboratuvar		
Ödev		
Devam		
Diğer ( )		
Ders İşleme Şablonu		
Kaynaklar		
Bologna Ders Bilgi Paketinde Güncelleme Gereklidir.		Evet/Hayır

MBA 666 Karar Analizi Ders Planı-12.Hafta (18-22 Mayıs 2020)

Prof.Dr. Aydın Ulucan

İşlenecek Konu: Çok Dönemli nakit akışı/ürün geliştirme problemleri ve simülasyon uygulaması.

Ders Materyali*:

1. MBA 666 Ders Planı-12.Hafta
2. Ders Videosu 61: https://youtu.be/sFy_SjXlwtY,
3. Ders Videosu 62: <https://youtu.be/sXYKHfwvwXE>
4. Simülasyon ders notları 6
5. Excel Dosyası: Cash Flow şablon
6. Excel Dosyası: Cash Flow çözümlü
7. Ödev 9 Dosyası

* Tüm ders materyaline <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~aulucan> adresinden ulaşabilirsiniz.

İzleyeceğiniz Ders Akışı ve Yaklaşık Süreleri:

- Ders Videosu 61: 25 dakika
- Ders Videosu 62: 25 dakika
- Simülasyon ders notları 6 okunması ve forum üzerinde ders sorumlusu ile tartışma: 30 dakika
- Zoom üzerinde toplantı: 40 dakika

Toplam ders süresi: 120 dakika

- Cash Flow modelinin çözümü: 30 dakika
- Ders kitabı sayfa 155'deki soru 2 ve 3'ün çözülmesi: 60 dakika

Toplam ders dışı süre: 90 dakika.

Ders / Soru Cevap / Tartışma:

Ders ile ilgili sorularınızı aydinulucan@yahoo.com adresine konu başlığına dersin kodunu (MBA 666) yazarak veya dersin whatsapp grubuna yönlendirebilirsiniz. Sık sorulan soruların cevapları <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~aulucan> adresinden tüm sınıf ile paylaşılacaktır.

MBA 666 Şube 1 Çarşamba 13.00-15.50, ders saatinde Zoom üzerinden ders yapılacaktır.

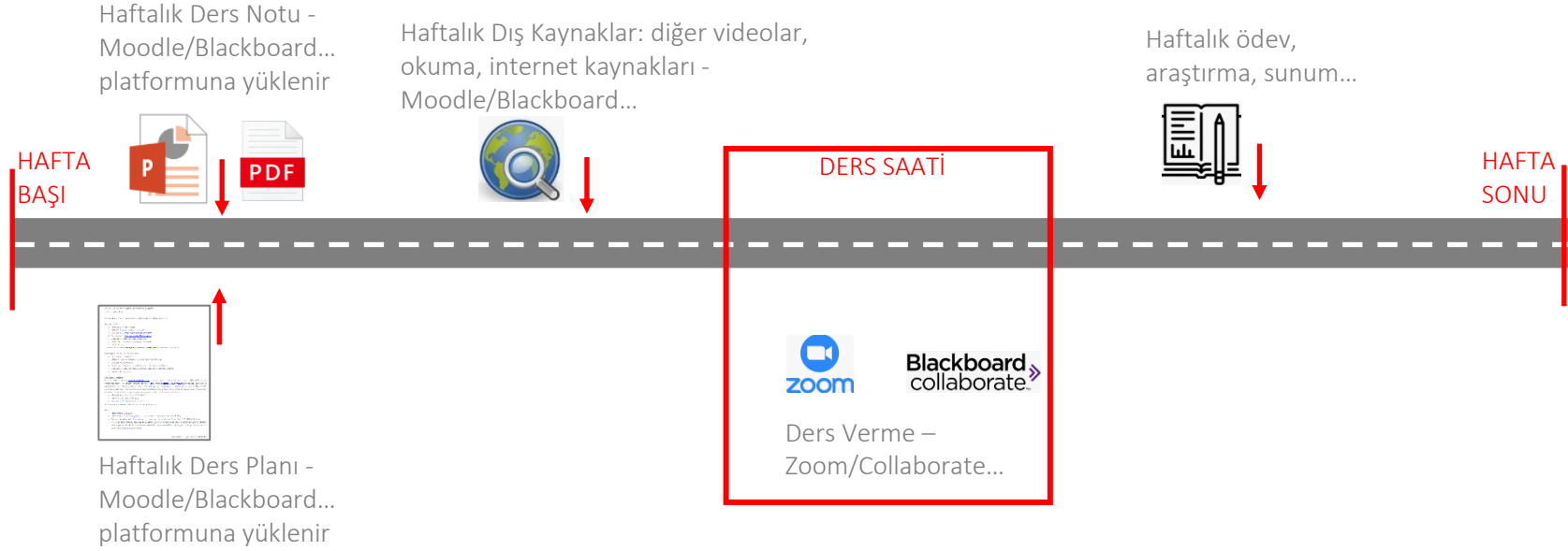
Ödev:

- Teslim tarihi: 25.05.2020
- Teslim adresi: aydinulucan@yahoo.com (Konu satırına MBA666 Ödev9 yazın lütfen)
- Ödevinizi Soyadınız_öğrencino_ödevno.xls olarak save edip gönderiniz. Örnek: Can_N19135789_ödev9.xls
- Not: Ödev notları ara sınav notunuza etki edecektir. Özenle ve kendi başınıza yapmanız önemlidir.

İyi ve sağlıklı bir hafta dilerim... #evdekalın

Ek 4.1.: Derslerin haftalık yürütülmesinde izlenebilecek örnek şablonlar

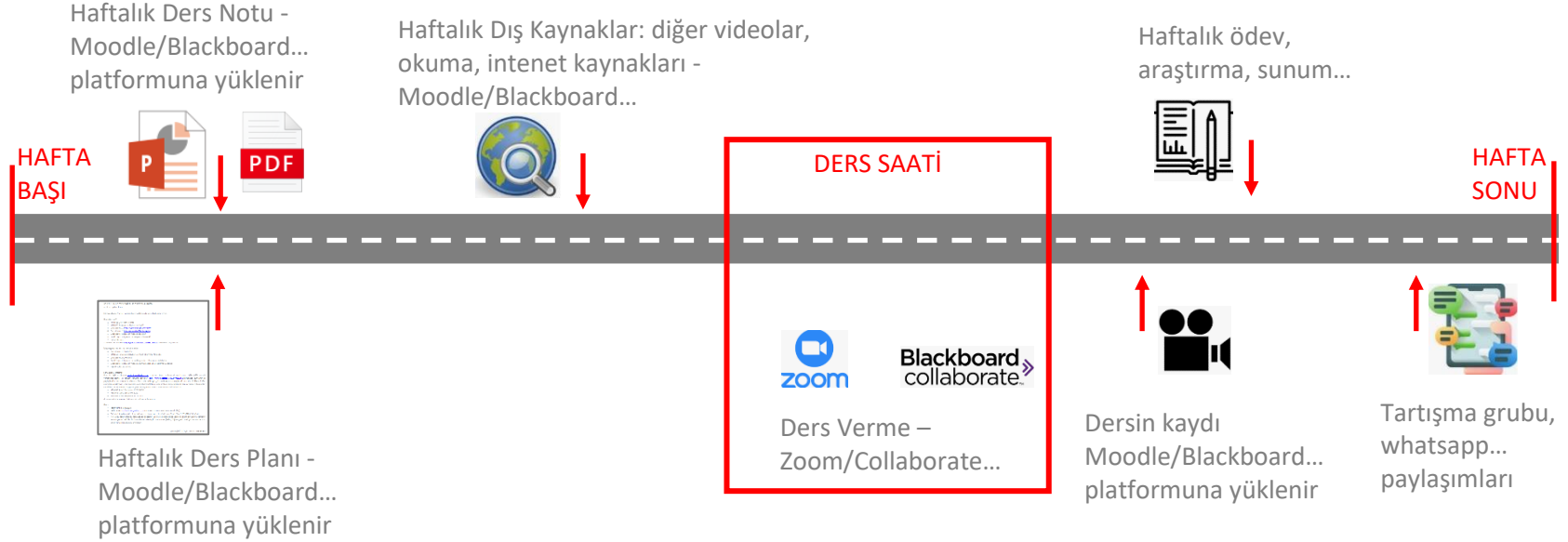
Haftalık Plan Şablon 1:

Şablon 1’de ders haftalık olarak Moodle/Blackboard... gibi bir öğrenme yönetim sistemi üzerinden yürütülür. Dersten önce, haftalık ders planı ve ders notları bu platforma yüklenir. Diğer videolar, okuma, internet kaynakları gibi dış kaynakların da bağlantı adresleri bu platforma yüklenir. Ders zoom, collaborate gibi senkron platformlar üzerinde mümkünse ders saatinde verilir. Dersten sonra haftalık ödev, araştırma, sunum gibi öğrenci aktiviteleri öğrenciye atanır.

Ek 4.2.: Derslerin haftalık yürütülmesinde izlenebilecek örnek şablonlar

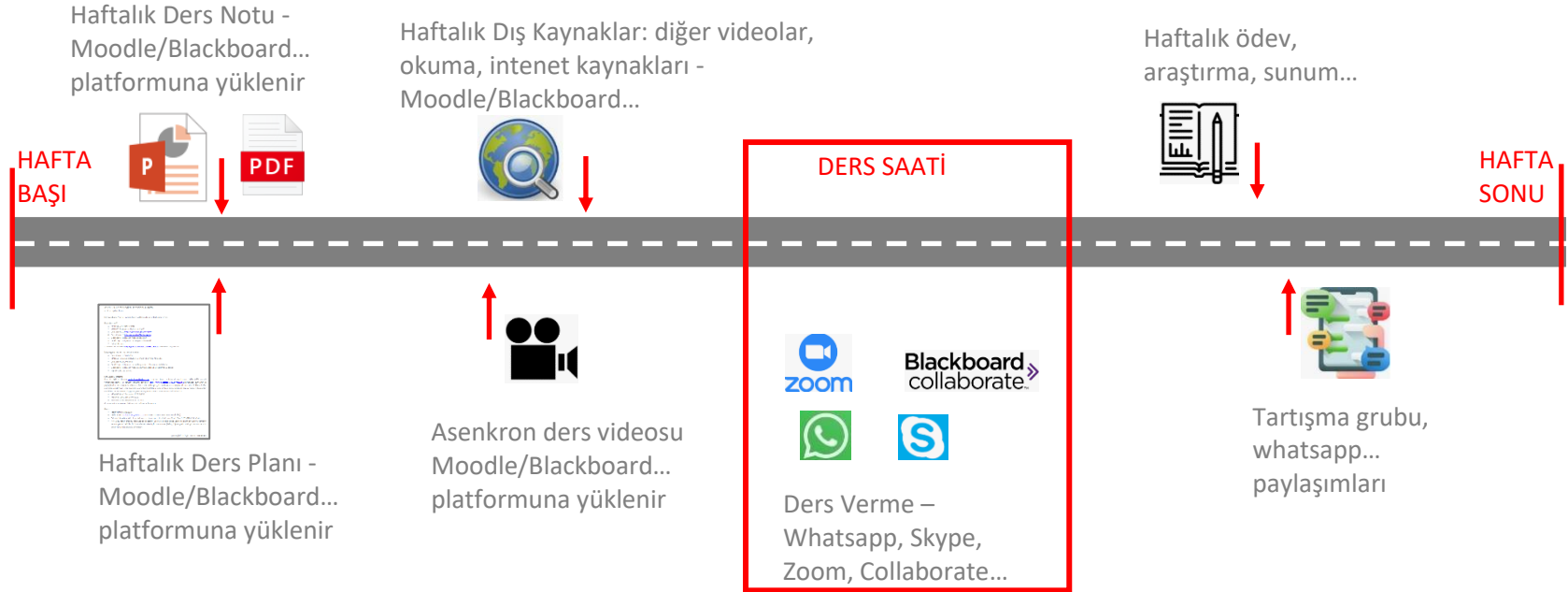
Haftalık Plan Şablon 2:

Şablon 2’de, Şablon 1’e ek olarak her dersten sonra dersin video dosyası kaydedilir ve öğrencinin daha sonra da çalışması için dersin yürütüldüğü öğrenme yönetim sistemine yüklenir. Ayrıca öğrenci katılımını ve ekran etkileşimini arttırmak için tartışma grupları, whatsapp gibi platformlardan aktif olarak yararlanır.

Ek 4.3.: Derslerin haftalık yürütülmesinde izlenebilecek örnek şablonlar

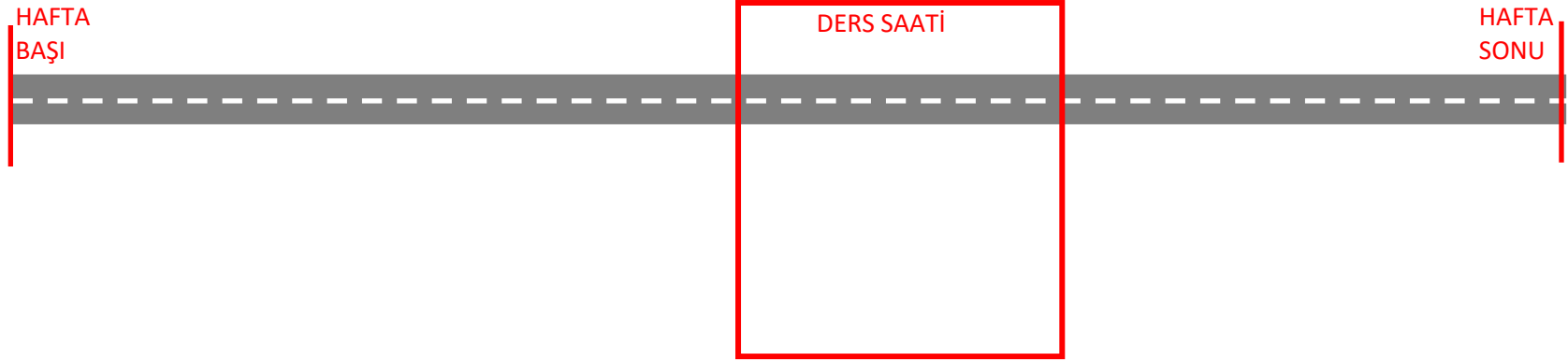
Haftalık Plan Şablon 3:

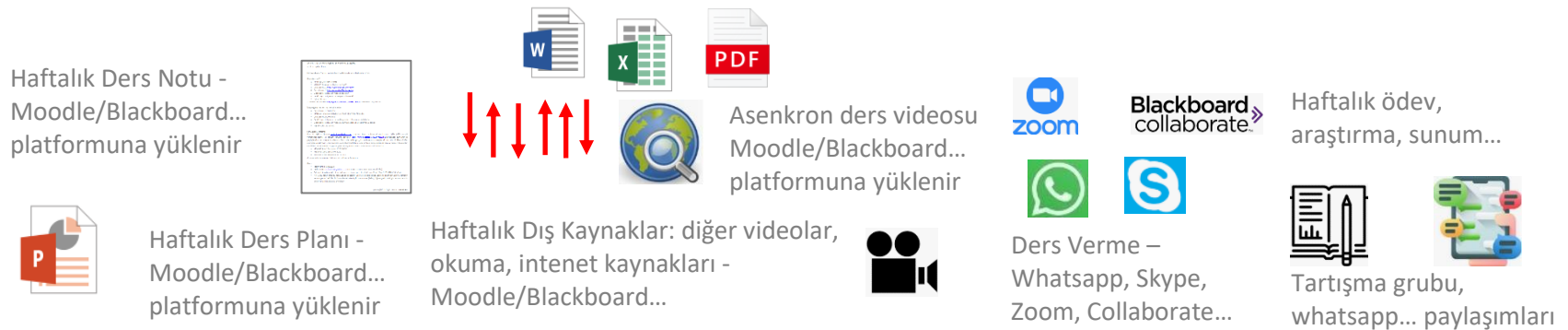
Şablon 3'de, Şablon 2'den farklı olarak her dersten sonra dersin video dosyası kaydedilmesi yerine ders öncesi asenkron hazırlanan ders videosu öğrenme yönetim sistemine yüklenir. Burada ters yüz öğrenme yaklaşımından yararlanılır. Ders saatinde ders anlatmaktan ziyade öğrencinin dersten önce ders konusunu çalışması sağlanır. Ders sırasında öğrencinin öğrenme düzeyi ölçülür. Ders zoom, collaborate gibi senkron platformlar üzerinde verilebileceği gibi whatsapp gibi platformlarda görsel paylaşım olmadan yazışma yoluyla da yürütülebilir. Bu şablonda da öğrenci katılımını ve ekran etkileşimini arttırmak için tartışma grupları, whatsapp gibi platformlardan aktif olarak yararlanılır.

Ek 4.4.: Derslerin haftalık yürütülmesinde izlenebilecek örnek şablonlar

Haftalık Plan Kişisel Şablonunuz:

Öğrencinizin haftalık ders izleme yönteminizi tam olarak anlamış olması, uzaktan yürütülen derslerde öğrenci etkileşiminin sağlanmasında çok önemlidir. Bu nedenle mutlaka dönem başında tanımlanmış bir şablon kullanmanızı öneririz. Size önerilen şablonlar yerine aşağıdaki objeleri ve kendi etkinliklerinizi sürük-le-bırak yöntemiyle yukarıya taşıyarak kendi haftalık ders şablonunuzu oluşturabilirsiniz.

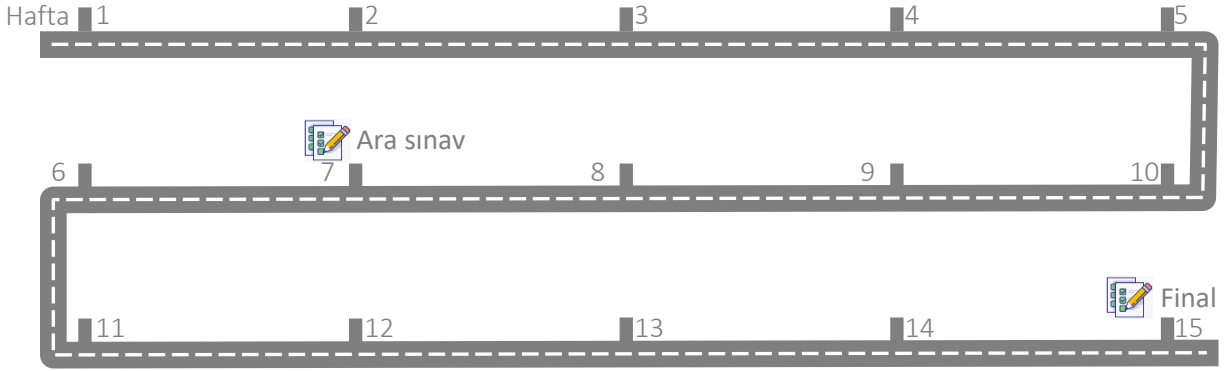

Ek-5: Açılacak ders listeleri ve derslerin yürütülmesinde kullanılacak şablon

Program Adı:		
Dönem:		
Ders Türü (Z/S)	Dersin Kodu/Adı	Şablon (1,2,3, kişisel şablon)*

*Kişisel şablonlar ile ilgili açıklamalar bu formun altına Ek.3.'deki açıklamalara benzer şekilde yapılmalıdır.

Ek-6.1.: Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme örnekleri (Standart ölçme-değerlendirme)

Ara sınav ve sınava dayalı standart ölçme-değerlendirme sistemleri, uzaktan öğretim süreçlerinde iki noktada eksiklik göstermektedir.

İlk olarak standart yaklaşımlar, geri dönüt almada, öğrenciden öğrenciye farklılık gösteren öğrenme hızının kontrolü ve öğrenme kalitesini ölçmede yetersiz kalmaktadır (Öğretim üyesi bütün dönem düzenli olarak dersini verse bile öğrenci fiili olarak hiç ders dinlemeyebilir). Bu durumu engellemek için çevrimiçi eğitim sürecinde **sürekli ölçme ve değerlendirme etkinliklerine yer verilmelidir**.

İkinci olarak çevrimiçi değerlendirmede hile ve kopyacılık önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bu durumu en aza indirmek için **rastgele karışık test, sözlü sınav, kısa sınav (quiz) ve açık kitap sınav** örneklerine başvurulabilir.

Aşağıda çevrimiçi değerlendirmede kullanılabilecek yöntemlerden bazıları listelenmiştir.

 Ara sınav

 Ödev

 Araştırma

 Final

 Proje

 LMS Süreç Ölçümü

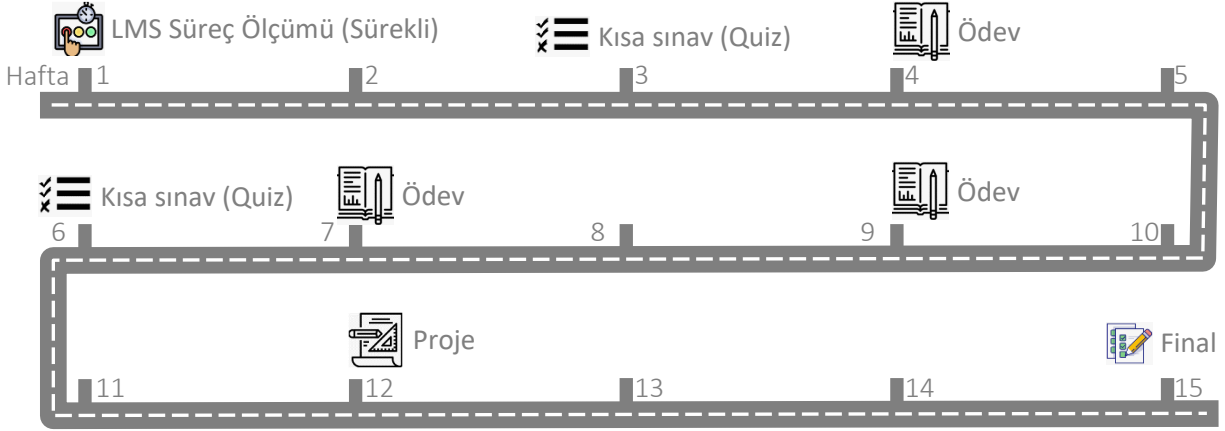
 Sözlü sınav

 Sunum

 Akran Değerlendirmesi

 Kısa sınav (Quiz)

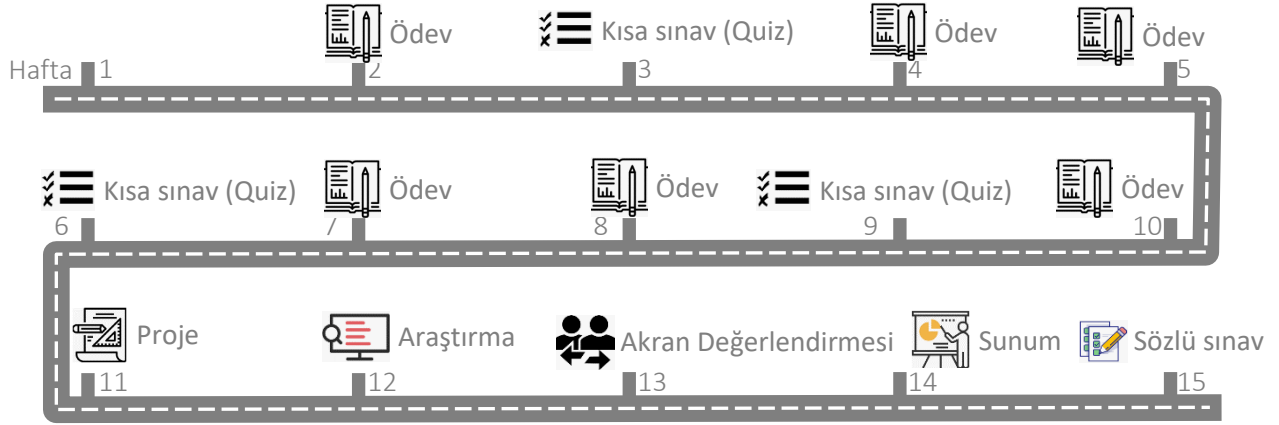
Ek-6.2.: Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme örnekleri (Kalabalık sınıflarda “>50 öğrenci” ölçme-değerlendirme)

Kalabalık sınıflarda çevrimiçi değerlendirme çok kolay değildir. Sınıf mevcudunun yüksekliğinden dolayı ders sorumlusunun kullanabileceği yöntem sayısı azalmıştır.

- Sürekli ölçme ve değerlendirme için **haftalık kısa sınavlar** ya da **ödevlerden** yararlanılır.
- Öğrenciler gruplara bölünerek **grup projesi** verilebilir.
- Grup içi çaba düzeyini görmek için **akran değerlendirmelerine** başvurulabilir.
- **Rassal karışık test yöntemi** ile sınavlar yapılabilir.
- Öğrenme yönetim sistemlerinde (LMS) öğrencinin aktivite tıklamalarını/sürelerini ölçerek katılım düzeyini belirlemeye çalışan **LMS Süreç Ölçümü** yaklaşımından yararlanılır.

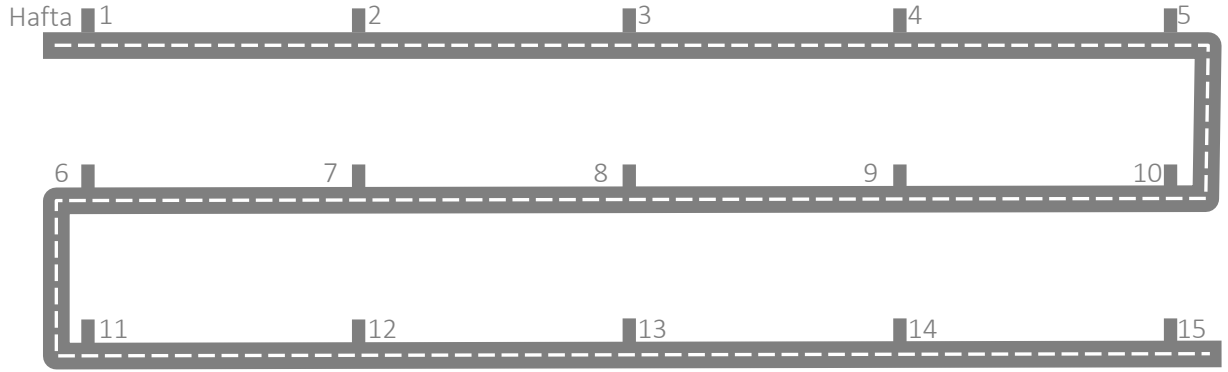
Ek-6.3.: Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme örnekleri (Kalabalık olmayan sınıflarda “<50 öğrenci” ölçme-değerlendirme)

Kalabalık olmayan sınıflarda çevrimiçi değerlendirmede kullanılabilecek çok sayıda yöntem mevcuttur. Standart yöntemlerden en düşük seviyede yararlanılmalıdır.

- Hile ve kopyacılığı azaltmak için klasik ara sınav ve final sınavı mümkünse uygulanmaz. Eğer mutlaka gerekli ise **rastgele karışık test**, **sözlü sınav**, **açık kitap sınav** örneklerine başvurulabilir
- Sürekli ölçme ve değerlendirme için **haftalık kısa sınavlar** ya da **ödevlerden** yararlanılır.
- Final sınavı yerine mümkünse her öğrenciye ya da öğrenci grubuna ayrı **proje** verilerek **araştırma** ve **sunum** yapmaları sağlanır.
- Proje sunumlarında **akran değerlendirmelerinden** yararlanılır.

Ek-6.4.: Uzaktan öğretimde ölçme-değerlendirme örnekleri (Kişisel çevrimiçi değerlendirme şablonunuz)

Size önerilen şablonlar yerine kendi haftalık çevrimiçi değerlendirme şablonunuzu da tasarlayıp uygulayabilirsiniz. Öğrencinizin çevrimiçi değerlendirme yönteminizi tam olarak anlamış olması, uzaktan yürütülen derslerde çok önemlidir. Bu nedenle mutlaka dönem başında tanımlanmış bir şablon kullanmanızı öneririz.

Ara sınav

Ödev

Araştırma

Final

Proje

LMS Süreç Ölçümü

Sözlü sınav

Sunum

Akran Değerlendirmesi

Kısa sınav (Quiz)

Ek.7.: Öğrencilere uygulanacak “Üçüncü hafta ders geri bildirim formu”

Ders Kodu/Adı:

Ders Dönemi:

1. Dersin öğrenme yöntemi;
  - a. Yüz Yüze
  - b. Uzaktan
  - c. Karma (Bazı haftalar uzaktan, bazı haftalar yüz yüze)
  - d. Hibrit (Sınıf kapasitesi kadar öğrenci yüz yüz yüze, diğer öğrenciler uzaktan)
  - e. Bilmiyorum
2. Dersin öğrenme yönetimi sistemi;
  - a. Blackboard
  - b. Moodle
  - c. Diğer ( )
  - d. Bilmiyorum
3. Ders sorumlusu size dersi hangi platformdan anlatıyor? (Birden fazla seçeneği seçebilirsiniz.)
  - a. Zoom
  - b. Blackboard-Collaborate
  - c. Big Blue Button
  - d. Whatsapp
  - e. Skype
  - f. Asenkron video
  - g. Ders notu dağıtıyor
  - h. Ders anlatmadı
  - i. Diğer( )
  - j. Bilmiyorum
4. Dönemlik ders izlencesi verildi mi? (Moodle-Blackboard üzerinden ya da e-posta ile)
  - a. Verildi
  - b. Verilmedi
5. Dönemlik ders izlencesinde haftalık işlenecek konular listeleniyor mu?
  - a. Evet
  - b. Hayır
6. Dönemlik ders izlencesinde ölçme-değerlendirme (not verme) yöntemleri ve ağırlıkları listeleniyor mu?
  - a. Evet
  - b. Hayır
7. Dönemlik ders izlencesinde haftalık ders işleme şablonu listeleniyor mu?
  - a. Evet
  - b. Hayır

Ek.8.: Öğrencilere uygulanacak “Dokuzuncu hafta ders geri bildirim formu”

Ders Kodu/Adı:

Ders Dönemi:

1. Dersin öğrenme yöntemi;
  - a. Yüz Yüze
  - b. Uzaktan
  - c. Karma (Bazı haftalar uzaktan, bazı haftalar yüz yüze)
  - d. Hibrit (Sınıf kapasitesi kadar öğrenci yüz yüz yüze, diğer öğrenciler uzaktan)
  - e. Bilmiyorum
2. Dersin öğrenme platformu;
  - a. Blackboard
  - b. Moodle
  - c. Diğer ( )
  - d. Bilmiyorum
3. Ders sorumlusu size dersi hangi platformdan anlatıyor? (Birden fazla seçeneği seçebilirsiniz.)
  - a. Zoom
  - b. Blackboard-Collaborate
  - c. Big Blue Button
  - d. Whatsapp
  - e. Skype
  - f. Asenkron video
  - g. Ders notu dağıtıyor
  - h. Ders anlatmadı
  - i. Diğer( )
  - j. Bilmiyorum
4. Ders dönemlik ders izlencesinde verilen plana uygun ilerliyor mu?
  - a. Evet
  - b. Hayır
  - c. Ders izlencesi verilmedi
5. Dersle ilgili bu haftaya kadar yapılan değerlendirme (not verme) faaliyetlerini seçiniz. (Birden fazla seçeneği seçebilirsiniz.)
  - a. Ödev
  - b. Kısa sınav (quiz)
  - c. Sınav (test)
  - d. Sınav (açık uçlu-klasik)
  - e. Sözlü sınav
  - f. Proje
  - g. Sunum
  - h. Akran değerlendirmesi
  - k. Diğer ( )
  - i. Herhangi bir değerlendirme yapılmadı
6. Dersin yürütülmesi ile ilgili şikayet ve önerileriniz:

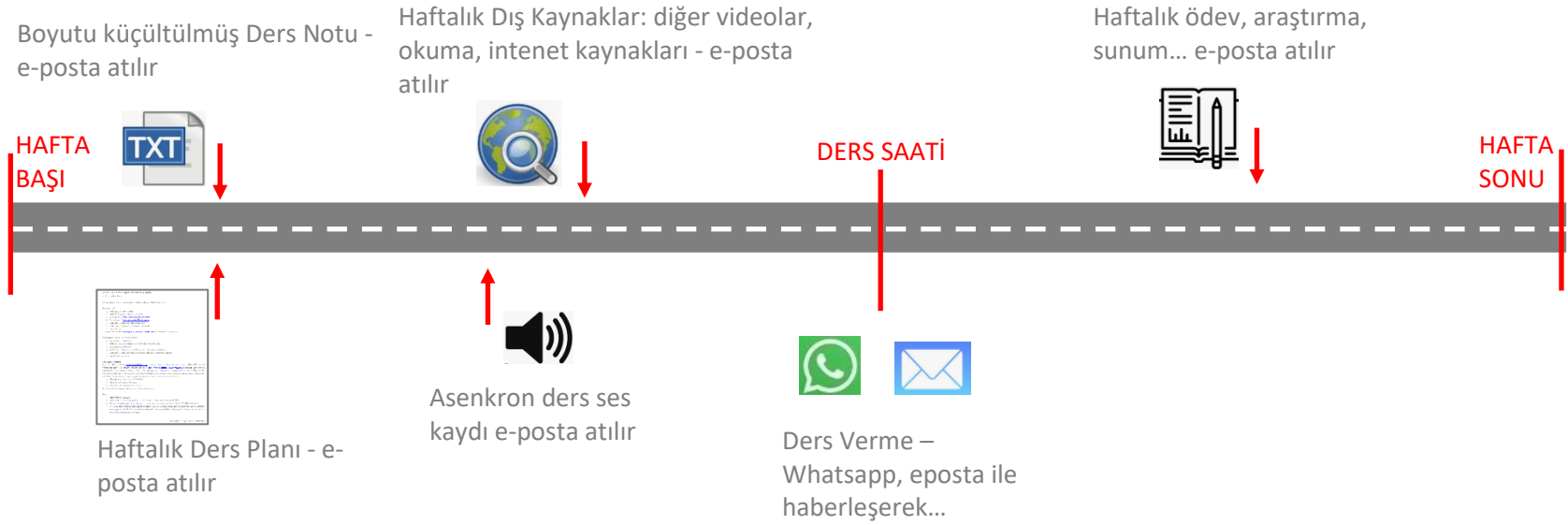
Ek.9.: Öğrencilere uygulanacak “Dönem sonu ders geri bildirim formu”

	1	2	3	4	5
Çevrimiçi ders malzemeleri yararlı ve doğruydı					
Ders izlencesi, ders içeriğini doğru bir şekilde tanımladı					
Kullanılan teknoloji bu çevrimiçi ders için uygundu					
Sınavlar, derslerde kapsanan materyallere dayanıyordu					
Teknik olarak bu derse hazırlandım					
Bu ders için akademik olarak hazırlandım					
Eğitmen bu dersi öğretmek için nitelikli idi					
Sınıf mevcudu uygundu					
Ders, konu hakkındaki bilgimi artırdı					
Ders konuya ilgimi artırdı					
Bu dersi diğer öğrencilere tavsiye ederim					
Bu dersi genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?					
Bu dersin en beğendiğiniz yönü nedir?					
Bu dersin en beğenmediğiniz yönü nedir?					
Genel/diğer yorumlarınız.					

1. Kesinlikle katılmıyorum. Hayır. Hiçbir zaman.

5. Kesinlikle katılıyorum. Evet. Her zaman.

Ek10: Uzaktan Öğretim Ders Risk Planı

Ders sorumluları da dönemsel sıkıntı yaşanan anlarda video yerine ses kaydı almayı, ders notlarını eposta üzerinden öğrenciye göndermeyi ve öğrenci ile whatsapp-skype gibi daha az kaynak tüketen platformlarda haberleşmeyi içeren dönemsel risk yönetim stratejilerini değerlendirmeli ve b planlarını oluşturmalıdırlar. Yukarıda örnek bir plan görülmektedir. Senkron ders verme ortamlarına (Zoom, Collaborate...) erişilememesi ve öğrenme yönetim sistemlerinin (Moodle, Blackboard) kilitlenmesi durumlarında boyutu küçültülmüş test dokümanları eposta ile paylaşılıp, ders saatinde whatsapp yada aktif eposta kullanımı ile kriz dönemleri aşılabılır.